

MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm: metsuri 4. taseme kutsekeskhariduse taotlejad

Õppevorm: statsionaarne

Moodul nr Ü5	<i>Sotsiaaalained</i>	<i>mooduli maht 7 EKAPit</i>
Mooduli vastutaja:	Marika Murka	
Mooduli õpetajad:	Marika Murka, Aldo Reisberg	
Mooduli eesmärk:	Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab ühiskonna arengu põhjuslikke seoseid, teeb teadlikke valikuid seonduvalt iseenda ja sotsiaalse keskkonnaga, lähtub ühiskonnas kehtivatest väärtustest ja moraalinormidest ning toimib kõlbelise ja vastutustundliku ühiskonnaliikmena. Õpilane on Eesti Vabariigi lojaalne kodanik. (Seos gümnaasiumi õppekava kehalise kasvatuse valdkonna, sotsiaaalainete valdkonna ajaloo, ühiskonnaõpetuse, inimeseõpetuse, inimgeograafia õppeainetega.)	
Nõuded mooduli alustamiseks:	Nõuded puuduvad	
Nõuded mooduli lõpetamiseks:	Moodul hinnatakse eristavalt. Kõik teemade vastamised peavad vastama vähemalt lävendi tasemele.	
Õpiväljundid (ÕV)	<ol style="list-style-type: none">1) analüüsib enda isiksust ning tugevusi ja nõrkusi, rakendades SWOT-analüüsi põhimõtteid2) mõistab kultuurilise mitmekesisuse ning demokraatia ja selle kaitsmise tähtsust3) väärtustab terviseteadliku käitumise põhimõtteid4) mõistab kodanikuühiskonna toimimise põhimõtteid5) mõistab Eesti rolli rahvusvahelises koostöös6) arutleb üldinimlike väärtuste üle nagu vabadus, inimväärikus, võrdõiguslikkus, ausus, hoolivus, sallivus, vastutustunne, õiglus, isamaalisus ning lugupidamine enda, teiste ja keskkonna vastu	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none">• analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustusest ühiskonnas• analüüsib üksikisiku, perekonna ja erinevate institutsioonide rolli ühiskonna arengus• nimetab ja teab terviseriske ning võimalikke vigastusi, kirjeldades nendele reageerimist ja ennetamise võimalusi• tegeleb teadlikult ja võimetekohaselt tervisespordiga, treenides sobiva koormusega ning sooritab treeningujärgselt taastumist soodustavaid harjutusi• selgitab nüüdisühiskonna kujunemist, struktuuri ja korraldust

		<ul style="list-style-type: none"> • määratleb Eesti ajaloo olulisemad pöörded sündmused muinasajast tänapäevani, paigutades tähtsamad Eesti ajaloo ja kultuuri sündmused õigesse ajaperioodi ja Euroopa ning maailma ajaloo konteksti • selgitab, millised muutused on toimunud taasiseseisvumisjärgses Eesti majanduses, õigusruumis, valitsemiskorralduses, riigikaitstes ja kultuurielus, eristades põhjusi ja tagajärgi • toob asjakohaseid näiteid sotsiaalainetes käsitletavate ja ühiskonnas esinevate nähtuste omavaheliste seoste kohta • arutleb teiste rahvaste kommete, traditsioonide ja religiooni ning nende omavaheliste konfliktide teemadel • iseloomustab demokraatliku valitsemiskorralduse toimemehhanisme Eesti ja Euroopa Liidu näitel • selgitab Eesti rolli NATOs, ELis ja ÜROs • kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid ja selgitab nende erisusi, lähtudes Eesti poliitmaastikust • kirjeldab Eesti riigikaitse strateegiat, ülesehitust ja ressursse • demonstreerib grupi koosseisus seisanguid, pööreid ja rivisammu ning kontrollib juhendamisel relva ohutust ning kustutab tulekolde • põhjendab inimeste ja riikide jätkusuutliku käitumise vajalikkust • analüüsib teabeallikate abil riigi majanduse struktuuri ning panust maailma majandusse • tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke, nimetab erineva arengutasemega riike • analüüsib kaartide ja statistiliste andmete põhjal riigi või regiooni rahvaarvu muutumist, rahvastiku paiknemist ja soolis-vanuselist struktuuri • kasutab teabeallikaid, sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti • selgitab inimõiguste olemust ja nende vajalikkust, analüüsib inimõiguste tähenduse muutumist 20.-21. sajandil ning toob näiteid üksikisiku põhiõiguste muutumisest ajaloo vältel • selgitab enda õigusi ja kohustusi kodanikuna • orienteerub õigusaktides, kasutades erinevaid infokanaleid • kasutab kontekstis sotsiaalainete põhimõisteid
--	--	--

						• nimetab erinevaid julgeolekuriske, sh Eesti Vabariigile ning selgitab nende maandamise võimalusi					
Mooduli maht kokku 182 tundi, sellest 142 kontaktõpe, 40 tundi iseseisev töö											
Teemad, alateemad	K	IT	L ¹	P	Õ V nr	Õppemeetodid	Hindamine	Hindamis- meetodid	Hindekriteeriumid		
									Lävend (3 või arvestatud)	4	5
Sotsiaalsained	142	40	0	0	1-6		Eristav				
1. Inimeseõpetus	26	0	0	0	1; 3						
Inimese tervis ja haigused. Tervise mõjutajad. Ametialaste terviseriskide vähendamine.	8	0	0	0	1; 3	Loeng; harjutused; ülesanded; arutelu	Eristav	Kontrolltöö Ideekaart Infoleht Rühmatööd	Loetleb tervisemõjutajaid ning juhendamisel väldib tervist kahjustavaid tegevusi.	Kirjeldab tervise mõjutajate mõju ning koos kaaslastega töötades on oma tegevustes kaaslasi arvestav.	Analüüsib ebatervislike eluviiside mõju elueale, töövõimele ja toob näiteid, kuidas enda tervist hoida.
Üksikisiku ja perekonna areng ühiskonnas. Tänapäeva perekonna mudelid. Isa ja ema roll. Ohud perekonna püsimisele seoses muutunud tööturuga.	6	0	0	0	1; 3	Loeng; harjutused; ülesanded; arutelu.	Eristav	Kontrolltöö Ideekaart Infoleht Rühmatööd	Väärtustab perekonda. Toob näiteid erinevatest peremudelitest.	Analüüsib pere mudeleid koos kaaslastega.	Analüüsib erinevate peremudelite tegusust ühiskonnas.
Inimene kui isiksus. Isiksuse tugevad ja nõrgad küljed, areng. Isiksuse arengut mõjutavad nutiseadmed ja sotsiaalmeedia platvormid. Grupi mõjud laste ja noorukite väärtushinnangute	12	0	0	0	1; 3	Loeng; harjutused; ülesanded; arutelu	Eristav	Kontrolltöö Ideekaart Infoleht Rühmatööd	Juhendamisel hindab ennast. Nimetab enda tugevusi ja nõrkusi.	Analüüsib juhendamisel enda isiksust ja kirjeldab enda tugevusi ja nõrkusi, lähtudes erinevatest	Analüüsib enda tugevusi ja nõrkusi. Teeb muudatusi oma nõrkuste osas.

¹ K-kontaktõpe; IT-iseseisev töö; L-kontaktõppes loimitud õpe; P-ettevõttepraktika

kujunemisele.										rollidest ja kohustusest ühiskonnas.	
2. Ajalugu	50	20	0	0	2; 5; 6						
<u>Eesti varasem ajalugu</u> Muinasajast 19. sajandi lõpuni. Iseseisev töö- etteantud teemast esitus.	30	10	0	0	2; 5; 6	Töö küsimustikuga, õpikuga ja lisamaterjaliga. Arutelud, diskussioonid. Õppefilmid.	Eristav Mitteeristav	Kontrollivad tööd	Teab vastava ajaperioodi olulisemaid sündmusi, isikuid, eluolu. Vastab ära kontrollivates töödes lävendile vastavad küsimused.	Lisaks hindekriteeriumis „3“ toodud tingimustele, arutleb erinevatel ajaperioodidel toimunud sündmuste põhjuste ja tagajärgede üle.	Hindamiskriteeriumid „3“ ja „4“ ning võtab seisukohti toimunu üle.
<u>Eesti lähiajalugu</u> 20. sajandist tänapäevani Iseseisev töö- etteantud teemast esitus	20	10	0	0	2; 5; 6	Töö küsimustikuga, õpikuga ja lisamaterjaliga. Arutelud, diskussioonid. Õppefilmid.	Eristav Mitteeristav	Kontrollivad tööd	Esitab nõuetekohased iseseisvad töö.		
3. Ühiskonnaõpetus	22	10	0	0	2; 4; 5; 6						
Poliitilised ideoloogiad. Demokraatia. EL, NATO, ÜRO. Kultuuride erinevused. Jätkusuutlik areng. Kodaniku õigused, kohustused.	26	10				Loeng; diskussioonid; filmide vaatamine; arutelud aktuaalsetel teemadel; ühiskonna- ja poliitikasündmuste analüüs.	Mitteeristav	Küsimustele vastamine, osalemine aruteludes ja vaidlustes, probleemide tõstatamine	Osaleb aruteludes, rühmatöös. Vastab kontrollivates töödes etteantud küsimused, vajadusel kasutab abimaterjale.		

Iseseisev töö- Eesti ja maailma uudiste jälgimine ja ülevaate andmine ühest.						Ülevaade Padleti keskkonda.	Mitteeristav		Töö ettekantud		
4. Geograafia	20	8	0	0	2; 5; 6						
<u>Rahvastik ja asustus.</u> Maailma ja Eesti rahvaarvu muutumine. Sündimust suremust mõjutavad tegurid. Sooline- vanuseline koosseis. Rahvastiku paiknemine. Rände liigid, põhjused.	8	4	0	0	2; 5; 6	Eesti Statistika andmebaasi rahvastiku andmete uurimine. Diskussioonid või väitlused erinevatel teemadel NT „Mida teha, kui rahvastik vananeb?“ Ajakirjanduses esitatud päevakajaliste sündmuste analüüs. Õppefilmid.	Eristav	Kontrolltöö	Teab maailma ja Eesti rahvaarvu. Toob näiteid rahvaarvu paiknemist mõjutavatest teguritest. Toob näiteid sündimust ja suremust mõjutavatest teguritest. Nimetab rände tegureid.	Hindekriteerium „3“. Lisaks selgitab kaartide, tabelite, graafikute ja andmete põhjal rahvastiku vanuskoosseisu, paiknemist. Arutleb rände teemadel.	Hindekriteeriumid „3“, „4“. Analüüsib maailma rahvaarvu kasvu põhjusi ja tagajärgi. Selgitab sündimuse ja suremuse erinevust arenenud ja arengumaades ning toob välja erinevuste peamised põhjused. Võrdleb erinevate riikide rahvastiku soolist ja vanuselist koosseisu.

Iseseisev töö- Riikide õppimine							Eristav	Kontrolltöö			
------------------------------------	--	--	--	--	--	--	---------	-------------	--	--	--

<p><u>Muutused ühiskonnas ja maailmamajanduses.</u></p> <p>Ühiskonnas toimunud muutused.</p> <p>Riikide arengutasemenäitajad. Erineva arenguga riigid.</p> <p>Riikide panus maailmamajandusse</p> <p>Globaliseerumine.</p> <p>Riikide majandusstruktuurid.</p> <p>Iseseisev töö- Statistiliste näitajate leidmine</p>	8	4	0	0	2; 5; 6	Töö statistiliste andmetega, töölehed, arutelu, õppefilmid	Eristav	Kontrolltöö	<p>Nimetab erinevatele ühiskondadele (põllumajandus ühiskond jne) iseloomulikke jooni. Selgitab globaliseerumise olemust. Nimetab riikide arengutaseme näitajaid.</p> <p>Töö esitatud, kõik näitajad leitud</p>	<p>Hindekriteerium“ 3“. Lisaks kirjeldab peamisi majandussektoreid. Tunneb üleilmastumise majanduslikke, poliitilisi, sõjalisi ja kultuurilisi tahke. Võrdleb riike arengutaseme näitajate põhjal.</p>	<p>Hindekriteeriumid“3“, „4“. Lisaks toob välja globaliseerumise plussid ja miinused. Analüüsib riikide erinevate arengutasemete põhjusi. Statistiliste andmete põhjal analüüsib riikide panust maailmamajandusse.</p>
<u>Kaardiõpetus</u>	4	0	0	0		Töö erinevate kaartidega (paber- ja arvutikaardid), atlasega.	Mitteeristav	Tunnitööd	<p>Esitab nõuetele vastavad tööd. Kaarditööde tegemisel kasutab teabeallikaid, sh geograafilisi, poliitilisi ja topograafilisi kaarte info leidmiseks ja rakendamiseks, määrab enda asukohta kaardil, kasutades koordinaatide süsteemi, mõõdab vahemaid ja määrab asimuuti.</p>		
5. Orienteerumine	24	2	0	0	1, 3	Aktiivne loeng; liikumismängud; diskussioon	Mitteeristav	Töölehed. Praktilised sooritusdaja läbimisel	<p>Loeb orienteerumiskaarti, orienteerub maastikul, arutleb oma kehaliste võimete ja treeningujärgse taastumise vajalikkusest.</p>		

Kasutatud õppekirjandus:

1. Eesti Vabariigi põhiseadus
2. E-õpikud : Kirjastus Maurus, Opiq
3. <http://www.estonica.org/et/Ajalugu/>
4. <https://www.orienteerumine.ee/orienteerumine/opime/index.php>
5. Inimene ja ühiskond (Eesti Ajalooõpetajate Selts 2006) - ühiskonnaõpetuse õppematerjal
6. Kagadze, M. Kraav, I. jt 2007. Perekonnaõpetus. Koolibri.
7. Kagadze, M. Kullasepp, K. 2005. Suhtlemine on lahe. Koolibri.
8. Kokasaar, U., Martin, M. 2003, 2004. Bioloogia põhikoolile IV, AS BIT
9. Kriiska, A., Mäesalu, A. jt 2014. Eesti ajalugu I, II Tallinn: Avita.
10. Kull, M., Part, K. jt 2012. Tervis- minu valikud. Koolibri
11. Laur, M., Pajur, A. jt 1997. Eesti ajalugu I, II. Tallinn: Avita
12. <https://www.sisekaitseakadeemia.ee/orienteerumine> - " Orienteerumise alused ja tegurid orienteerumises".
13. Raudla, H., Palk, P jt 2013 Ühiskonnaõpetuse õpik gümnaasiumile I, II osa. Avita
14. Roosaar, J., Ainsaar, M jt 2013 Geograafia gümnaasiumile. Eesti Loodusfoto
15. Õpetajate koostatud loeng-esitlused